

There are no translations available.

Prancūzijos paštas – jauniems filatelistams

Liucijus Suslavičius

Kas domisi pašto ženklais, skirtais automobilinei tematikai, tikriausiai žino, kad daugiausia pašto ženklų su senoviniais automobiliais, be to, ne pavienių, o dideliais blokais ir serijomis išleidžia įvairios "trečiojo pasaulio" šalys, kaip taisyklė neturinčios nieko bendro nei su automobilių gamyba, nei su tais automobiliais, kurie vaizduojami spalvinguose šių šalių pašto ženkluose. Tai tiesiog būdas užsidirbti šiek tiek papildomų pajamų į valstybės biudžetą. Todėl kolekcionieriai ne itin vertina šiuos ženklus, nebent jie būtų labai kokybiški ar juose būtų vaizduojami kokios nors unikalios transporto priemonės, kokių dar neparodė savo ženkluose jokios kitos valstybės paštas. Visai kas kita – seną automobilizacijos istoriją turinčių valstybių pašto ženklai automobiline tematika. Čia jau gali rasi tiesiogines sąsajas su tos šalies automobilių gamybos istorija ar su automobiliu susijusiais svarbiais istoriniais įvykiais. Todėl jie kur kas įdomesni pačiam kolekcionieriui. Beje, tokių ženklų leidžiama ne tiek jau daug, kas savaime didina jų vertę.

Pastaruoju metu pašto ženklų automobiline tematika kolekcionierius reguliariai pradžiugina Prancūzijos paštas, kasmet išleidžiantis bent po vieną "automobilinį" ar "motociklinį" pašto ženklų bloką. Jie "adresuoti" visų pirma jauniems filatelistams – kam nežinomas berniukų domėjimasis automobiliais? Tačiau įdomias ir tiksliai juose vaizduojamus automobilius perteikiančias pašto miniatiūras mielai "priglaus" ir kiti pašto ženklų kolekcionieriai. Praėjusių metų parodos "Philex jeunes 2003" proga Prancūzijoje pasirodė 10 pašto ženklų blokas "Utilitaires et Grandes Echelles", skirtas istoriniams prancūziškiems komerciniams bei specialiesiems automobiliams.

Bloko sumanytojai pasistengė surinkti jame pačius charakteringiausias prancūziškus automobilius, kuriems rasti analogus kitose šalyse sunku ir kai kuriais atvejais pabrėžti prancūzų konstrukcijų savitumą ir naujoviškumą. Seniausias iš bloke vaizduojamų automobilių – melsvas 1911 metų modelio "Berliet CAT" – pirmasis Europoje didele serija gamintas sunkvežimis su kabina virš variklio. Taip, moderni ir šiandien visose sunkvežimių klasėse taikoma koncepcija iš tiesų visai nėra XX amžiaus paskutinių dešimtmečių išradimas – tokie sunkvežimiai, pasirodo, buvo gaminami Lione jau nuo 1907 metų. Įdomi informacija, tiesa?

Londonas didžiuojasi savo raudonais dviaukščiais autobusais. Bet ir Paryžius turi kuo pasigirti – jame miestiečius keturis dešimtmečius aptarnavo ilganosiai "Renault TN" tipo autobusai su atvira aikštele gale. Vairuotojas juose sėdi ne kairėje, ne dešinėje, o tiksliai per vidurį ir dar aukštai virš į saloną išsikišančios pavarų dėžės. Kaip tik toks tradicine sodria žalia spalva nudažytas "Renault" parodytas 20 eurocentų vertės ženkle. Aišku, Prancūzijoje buvo gaminami ne tik tokie archaiški, bet ir labai modernūs autobusai. Tokiu buvo laikantiji kėbulą turėjęs tarpmiestinis 1953 metų modelio "Isobloc" – aptakių formų autobusas su varikliu gale ir charakteringu šios dabar jau pamirštos autobusų firmos produkcijai nudažymu – lašo formos kontrastingais ratų arkų apvadais. Bloke – ir du gaisriniai automobiliai: 1938 metų "Delahaye 111" su vokiškomis 30 metrų ilgio kopėčiomis "Magirus" ir 1953 metų "greitojo reagavimo" gaisrinis automobilis 6 gaisrininkų įgulai "Hotchkiss PL 25" su "Guinard" firmos atviru kėbulu. Šiaip jau "Delahaye" visada garsėjo savo aukštos klasės sportinio stiliaus lengvaisiais automobiliais, ir kaip sunkvežimių gamintojas nebuvo itin svarbus. Visgi kaip tik sportinis automobilių charakteris paskatino gaisrininkus gana plačiai naudoti "Delahaye" važiuokles savo technikai.

Tuo tarpu "Hotchkiss" visada gamino karinę techniką ir šaunamuosius ginklus, automobiliai buvo greičiau "pagalbinu verslu", padėjusiu firmai pergyventi sunkius laikus.

Šeštojo dešimtmečio Prancūzijos automobilių pramonės pasididžiavimas - pirmasis Vakarų Europoje 100 tonų sunkvežimis "Berliet T100". Jis pavaizduotas jam tipiškoje aplinkoje – Sacharos smėlynuose, darbui kuriuose jis ir buvo skirtas.

Bet kur kas labiau žinomi visame pasaulyje yra automobiliai "Citroen". Bloke randame iš karto net du charakteringiausias pokario metų šios markės automobilius- "gofruotą dėžutę" - visus tuometinius automobilių dizaino kanonus pamynusį 1949 metų modelio utilitarinį, tačiau labai modernią važiuoklę turėjusį "Citroen H" su priekinių ratų pavara, ženkle pavaizduotą Prancūzijos policijos naudotame variante. Gamintas beveik 30 metų, jis daug dešimtmečių buvo neatskiriama Prancūzijos kelių ir miestų gatvių peizažo dalimi. Beje, kaip ir kitas "sitroenas" – avangardinio dizaino ir ne mažiau originalios konstrukcijos modelis "DS". 30 eurocentų ženkle parodytas sanitarinis paskutinės jo modifikacijos "DS 21" variantas su universaliu kėbulu ir paaukštintu stogu.

Paskutiniuosius XX amžiaus metus simbolizuoja "Renault Kangoo" – mažos klasės komercinis automobilis, pradėjęs naują erą tokios paskirties automobilių dizaine. Ženkle matome jį Prancūzijos pašto naudojamame variante kaimiško peizažo fone. Be automobilių, bloke yra

vienas pašto ženklas su traktoriumi. Tai nedideliems fermerių ūkiams skirtas šeštojo dešimtmečio pradžios vieno cilindro variklį turėjęs SFV firmos gaminys.

Reikia tikėtis, kad ir šias metais Prancūzijos paštas pradžiugins kolekcionierius naujais ženklais su automobiliais. Tada juos irgi pristatysime žurnale.